

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Melding om politisk vedtak:

HØRING OPPHEVING AV KONSESJONSLOVEN OG BOPLIKT

Med bakgrunn i følgende saksbehandling og vurdering, har Formannskapet i Beiar kommune fattet vedtak i høringssaken *oppheving av konsesjonsloven og boplikt*:

Landbruks- og matdepartementet foreslår å oppheve lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv., samt å oppheve enkelte bestemmelser i lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten (odelslova) som omhandler boplikt. Forslaget innebærer at det ikke blir plikt til å søke konsesjon ved overtakelse av fast eiendom. Forslaget innebærer at alle regler om boplikt ved overtakelse av fast eiendom oppheves. Forslaget omfatter både regler om boplikt på landbrukseiendom og kommunale forskrifter om nedsatt konsesjonsgrense (nullgrense) i kommunene.

Konsesjonsloven (lov av 28.11.2003) har følgende formålsbestemmelse:

Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

- 1. Framtidige generasjoners behov.*
- 2. Landbruksnæringen.*
- 3. Behovet for utbyggingsgrunn.*
- 4. Hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.*
- 5. Hensynet til bosettingen.*

Konsesjonsloven innebærer at eier av konsesjonspliktig landbrukseiendom ikke kan overdra eiendommen til den hun eller han vil eller til den prisen som kan oppnås i et fritt marked. Regjeringen mener dette kan begrense eiers vilje til å legge eiendommen ut for salg. Landbruksministeren mener det også begrenser muligheten for rekruttering til landbruksnæringen.

Disse begrensningene må vurderes opp mot formålet med konsesjonsloven; å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og hvilke eier- og bruksforhold som er mest ganglige for samfunnet. Et åpent, konsesjonsfritt marked og bortfall av boplikt, vil føre til et uoversiktlig eierskap av landbrukseiendommer, og en vil kunne oppleve oppkjøp av areal til annet formål enn det som i dag reguleres gjennom konsesjonsloven. Det åpnes for ukritisk salg til for eksempel utenlandske eiere, og kommersielle foretak. Eksempler på konsekvens kan være

privatisering av utmark til jakt/fiske, og industrielt oppkjøp av matproduserende jord.

Erfaring tilsier at bosatte eiere av landbrukseiendom har forståelse for allmenhetens behov for tradisjonell bruk av utmark, samt sin samfunnsmessige plikt til hevd av matproduserende innmark. Oppheving av konsesjonsloven berører ikke driveplikten, men leiejordandelen vil kunne øke.

Regjerningspartienes ønske om å innføre en fri prissetting av landbrukseiendommer og nekte kommuner å si nei til kjøpere som ønsker å bruke eiendommene som fritidsboliger, vil kunne øke omsetningen av landbrukseiendommer til fritidsformål, og øke verdien av disse. Dersom ønsket er å omsette landbrukseiendom i drift til å fortsatt være aktive driftsenheter (generasjonsskifte), vil ikke inntektene i landbruket kunne forsvare en betydelig økning i pris. Forslaget vil bare virke forsterkende på rekrutteringsproblematikken i landbruket. Frafall av aktive gårdbrukere og et økt antall fritidsboliger, vil kunne virke negativt på folketallet i kommunen, og gi lavere skatteinntekter.

Formannskapet behandlet i møte 09.01.2015 sak 2/15.

Følgende vedtak ble fattet:

Beiarn kommune ønsker **ikke** å oppheve konsesjonsloven og boplikten. Vi mener konsesjonsloven og boplikten er viktig for opprettholdelse av et aktivt landbruk og spredt bosetting. Fri omsetting av landbrukseiendom til markedspris vil virke mot regjeringens hensikt. Inntektene i landbruket kan ikke forsvare kjøp av landbrukseiendom uten en form for prisregulering. Et åpent, konsesjonsfritt marked og bortfall av boplikt, vil føre til et uoversiktlig eierskap av landbrukseiendommene, og en vil kunne oppleve oppkjøp av areal til andre formål enn det som er mest gagnlig for samfunnet.

Enstemmig vedtatt.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Anne Maren Wasmuth
rådgiver jordbruk